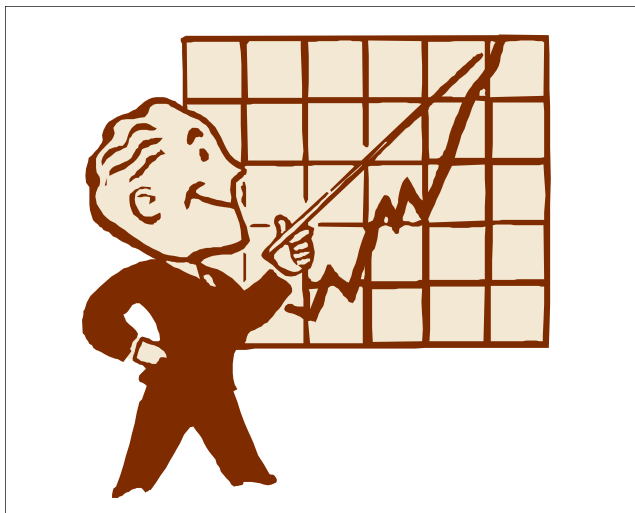

30 procents avkastning på insatt kapital

Klassmorfar är en lönsam investering

En färsk undersökning visar att verksamheten med klassmorfar inte bara skapar trygghet för barnen utan också sparar in pengar åt skolan. Varje klassmorfar frigör årligen över 100.000 kronor som kan användas till lärarnas förberedelser eller för att de bättre ska kunna ta hand om och stötta enskilda elever.

Peng-projektet, som är namnet på undersökningen, är baserat på förhållandena vid fem skolor i Stockholm. Arbetet har utförts i samarbete mellan Ann-Kristin Boström, forskare vid Stockholms Universitet, och föreningen Klassmorfar för Barnen.

Projektet är en utvidgning av den doktorsavhandling Ann-Kristin Boström försvarade tidigare i år. Avhandlingen syftade till att mäta socialt kapital mellan elever, lärare och klassmorfar.

Resultaten i avhandlingen var mycket fördelaktiga för klassmorfar. Både pojkar och flickor ansåg att de fick stöd av klassmorfar. Själva kände sig

männen uppskattade i jobbet, de tyckte de hade fått ett socialt liv och att de gjorde nya erfarenheter.

Ger stöd åt lärandet

Peng-projektet genomfördes under läsåret 2002 med föreningen Klassmorfar som huvudman. Arbetet gjordes möjligt med hjälp av medel från Brottsförebyggande Rådet och Socialtjänstförvaltningen i Stockholm.

Metoden innebär en värdering av alla "nyttor" som klassmorfar skapar i verksamheten. Några av de "nyttor" som bedömdes var att klassmorfar finns ute på rasterna, att han är en extra vuxen i klassrummet och att han löser konflikter.

I undersökningen fick lärarna även uppge hur mycket mer tid de fick för bland annat enskilda barn, diskussion med kollegor och samtal med elevernas föräldrar. Värderingen baserades på de intervjuades ärliga uppskattning av sin vilja att som mest betala för klassmorfars tjänster.

Resultatet blev att de fem klassmorfäderna i genomsnitt sparade in 110.000 kronor i lärartid, vilket kan jämföras med skolans kostnad på 84.000 kronor för varje man.

Vinsten större än den redovisade

Sannolikt är vinsten klart högre. Tiden medgav inte värdering av vinsterna för bland annat städning, klotter, skadegörelse, vikarier och att ha någon att tala med. Vid intervjuerna framkom dock att männen har en positiv inverkan även på dessa faktorer.

Flera av lärarna i undersökningen tyckte det var

forts

forts från sid 1

krasst att i kronor mäta något så humanistiskt som klassmorfädernas arbete.

Samtidigt insåg lärarna att människors stöd till barnen kom lärarna själva till godo.

– För att ett lärande ska komma till stånd krävs grundtrygghet i skolmiljön och möjlighet till individuell hjälp när så behövs. Undersökningarna visar att klassmorfar tillhandahåller dessa förutsättningar. Lärarna uppgav att lektionerna blev lugnare och att de fick mer tid för undervisningen, säger Ann-Kristin Boström.

Förmånliga villkor för skolan

Om nu klassmorfar redan utvärderats med så goda resultat, varför har då Peng-projektet kommit till stånd?

– Tyvärr hamnar vi ofta i en diskussion om pengar, hur bra idé klassmorfar än är. Alla känner till skolornas ansträngda ekonomi där många barn med speciella behov inte kan tas om hand som man önskar. Samtidigt känner de flesta till att klassmorfar kan vara en bra lösning. Problemet är att skolorna inte tror sig ha råd att anställa männen, säger Leif Kroon, ordförande i föreningen Klassmorfar för Barnen.

Klassmorfar rekryteras för det mesta ur gruppen långtidsarbetslösa. För att förbättra deras möjligheter att komma in på arbetsmarknaden ger staten ett kraftigt stöd till arbetsgivaren, för närvarande under en tvåårsperiod. Innebörden för skolorna är att de behöver betala en mycket liten del av människors totala lönekostnader, motsvarande cirka 4.000-7.000 kronor per månad i Stockholms löneläge. Utanför Stockholm ännu lägre. Trots detta har de flesta rektorer haft svårt att motivera kostnaden.

Idén med Peng är att stötta rektorerna i att ännu tydligare se nyttan med klassmorfar. Med tanke på de goda resultaten från doktorsavhandlingen

antog föreningen att en ekonomisk utvärdering av människors arbete också skulle visa sig positiv. Men man hade knappats vågat hoppas på så goda resultat att klassmorfädernas arbetsinsatser genererar så mycket mer i besparing till skolorna som det visade sig.

Löser flera samhällsproblem

Verksamheten med Klassmorfar startade hösten 1996 ur insikten av att det fanns behov av fler manliga vuxna i skolan utöver lärarna. Bakgrunden var dels situationen i den svenska skolan med minskat antal lärare och stort kvinnoöverskott, dels det stora antalet skilsmässor med mödrarna i den dubbla rollen som ensamstående vårdnadshavare och familjeförsörjare.

Dessa förhållanden kan skapa stress för kvinnliga lärare som ska förhålla sig till unga pojkar som växt upp utan nära manliga förebilder.

Klassmorfarföreningens uppgift är att rekrytera, utbilda och placera lämpliga män på skolor för att ge trygghet åt barnen. Som stöd för männen erbjuder föreningen dem ett nätverk av kollegor samt tillhandahåller regelbunden kompetensutveckling. Idag är fler än 160 klassmorfar verksam vid skolor i landet, varav ca 60 i Stockholm.

Förhoppningen är att de positiva resultaten från Peng-projektet ska få skolor att anställa klassmorfar i större omfattning än tidigare.

– Alla tjänar på att ha en klassmorfar. Eleverna, föräldrarna, lärarna, den övriga skolpersonalen och klassmorfäderna är alla vinnare. Ja, ytterst hela samhället, som med klassmorfar löser många problem på en gång, avslutar Leif Kroon.

För mer information, kontakta

Leif Kroon, tel 070-862 22 63 och

Ann-Kristin Boström, tel 073-443 92 34.